

Професійне досьє бібліотекаря

Інформаційно-методичний
бюлетень № 3(6)

24 вересня – 110 років від дня народження Купчинського Романа Григоровича (24.09.1894-10.11.1976), композитора, поета
29 вересня – 160 років від дня народження Барвінського Осипа Григоровича (29.09.1844-4.02.1889), українського письменника
8 жовтня – 120 років від дня народження Опільського Юліана Львовича (8.10.1884-9.02.1937), українського письменника
28 жовтня – 120 років від дня народження Николишина Дмитра Васильовича (28.10.1884-14.12.1950), українського поета
Жовтень – 65 років з часу створення Тернопільського державного обласного архіву (1939)
6 листопада – 65 років від дня народження Чернихівського Дмитра Івановича (6.11.1929), громадсько-політичного діяча, журналіста, пісняра
15 листопада – 65 років з дня заснування Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки (15.11.1939)
19 грудня – 65 років з часу організації обласного методичного центру народної творчості (1939)
Грудень – 65 років від дня заснування обласної філармонії (1939)

- 855 років з часу заснування Шумська
- 385 років з часу надрукування книги Євангеліє «Учительне» (1619)
- 185 років з дня заснування Крем'янецького ліцею (1819)
- 65 років з часу заснування «Тернопільського комбайнового заводу» (1939)

*Друневич М.В., головний бібліотекар відділу
краєзнавчої літератури і
бібліографії*

Упорядник: Польова Г.І., завідувач НМВ
Редактор: Моліцька Г.С., заступник
директора з наукової роботи
Комп'ютерний набір та Куш О.О., головний методист;
верстка: Філюк С.Т., провідний
методист НМВ
Відповідальний за Вітенко В.І., директор ОУНБ
випуск:

30 вересня – Всеукраїнський день бібліотек

Шановні колеги!

*Вітаємо з професійним святом!
Бажаємо Вам міцного здоров'я, щастя і
добробуту!
Хай творча наснага, невичерпна енергія,
наполегливість та професіоналізм
допомагають Вам у здійсненні всіх прагнень і
задумів.
Даруйте їй надалі неповторну радість
спілкування з магічним світом друкованого
слова.*

поета, журналіста
22 липня – 80 років від дня народження Горчинського
Анатолія Аркадійовича (22.07.1924), режисера,
композитора, народного артиста України
27 липня – 75 років від дня народження Гнатюка Івана
Федоровича (27.07.1929), українського поета
8 серпня – 355 років з дня битви і укладення мирного договору
під Зборовом (8.08.1649)
10 серпня – 120 років від дня народження Струхманчука Якова
Михайловича (10.08.1884-2.12.1937), видатного
українського графіка
4 вересня – 195 років від дня народження Словацького
Юліуша (4.09.1809-3.04.1849), польського поета
24 вересня – 110 років від дня народження Купчинського
Романа Григоровича (24.09.1894-10.11.1976),
композитора, поета
29 вересня – 160 років від дня народження Барвінського Осипа
Григоровича (29.09.1844-4.02.1889), українського
письменника
8 жовтня – 120 років від дня народження Опільського Юліана
Львовича (8.10.1884-9.02.1937), українського
письменника
28 жовтня – 120 років від дня народження Николишина
Дмитра Васильовича (28.10.1884-14.12.1950),
українського поета
Жовтень – 65 років з часу створення Тернопільського
державного обласного архіву (1939)
6 листопада – 65 років від дня народження Чернихівського
Дмитра Івановича (6.11.1929), громадсько-
політичного діяча, журналіста, пісняра
15 листопада – 65 років з дня заснування Тернопільської
обласної універсальної наукової бібліотеки
(15.11.1939)
19 грудня – 65 років з часу організації обласного методичного
центру народної творчості (1939)
Грудень – 65 років від дня заснування обласної філармонії
(1939)

Михайловича (1.02.1824-26.04.1903), етнографа та фольклориста

15 лютого – 15 років з дня виведення обмеженого контингенту військ з Афганістану (лютий 1989)

28 лютого – 20 років з дня створення Тернопільської обласної письменницької організації (1984)

4 березня – 70 років від дня народження Вихруща Володимира

Знаменні і пам'ятні дати 2004 року

15 березня – 100 років від дня народження Храпливого Зенона Васильовича (15.03.1904-1.10.1983), видатного вченого, фізика-теоретика

21 березня – 150 років від дня народження Думки Павла Андрійовича (21.03.1854-19.11.1918), українського письменника, громадського діяча

24 березня – 135 років від дня народження Кисілевської Олени Львівни (24.03.1869-29.03.1956), української письменниці, літературознавця

15 квітня – 60 років з часу звільнення міста Тернополя від німецьких окупантів (15.04.1944)

15 травня – 150 років від дня народження Горбачевського Івана Яковича (15.05.1854-24.05.1942), академіка, біохіміка

31 травня – 35 років з дня відкриття Велеснівського етнографічно-меморіального музею Володимира Гнатюка (1969)

7 червня – 85 років з часу проведення Чортківської офензиви (7.06.1919)

12 червня – 70 років від дня народження о. Петришина Григорія (12.06.1934-25.10.1998), душпастиря, поета

27 червня – 75 років від дня народження Загребельного Павла Івановича (27.06.1934-14.03.1997), народного артиста України, режисера, професора

7 липня – 100 років від дня народження Мороза Михайла (7.07.1904-27.09.1993), художника

18 липня – 70 років від дня народження Горбатого Івана Романовича (18.07.1934-2.07.1990), українського

Створення, реєстрація та особливості діяльності бібліотек

*Консультує Юрій Сильницький, начальник відділу Головного управління громадських зв'язків та масово-роз'яснювальної роботи ДПА України (продовження)**

Податковий облік та особливості оподаткування бібліотек як юридичних осіб

Податковий облік

Після отримання свідоцтва про реєстрацію бібліотека зобов'язана у встановлений законодавством термін стати на облік у податковому органі за її місцезнаходженням.

Якщо бібліотеку створено органом державної влади або місцевого самоврядування і її утримують за рахунок коштів відповідних бюджетів, то відповідно до пп. «а» пп. 7.11.1 п. 7.11 ст. 7 Закону України від 28.12.94 за № 334/94-ВР «Про оподаткування прибутку підприємств» (за редакцією Закону України від 22.05.97 за № 283/97-ВР) зі змінами та доповненнями така бібліотека належить до неприбуткових установ та організацій.

ДПА України веде Реєстр усіх неприбуткових організацій, які звільняються від оподаткування відповідно до закону. Положення про Реєстр неприбуткових організацій та установ затверджено наказом³ ППА України від 11.07.97 за

Акцент: бібліотечне право

Для внесення до Реєстру така бібліотека має подати до органу державної податкової служби за її місцезнаходженням реєстраційну заяву за формою № 1-РН (додаток до Положення про Реєстр неприбуткових організацій та установ), а також копію статутних та установчих документів.

**Продовження. Початок див.:Професійне досвє бібліотекаря:Інформ.-метод. бюлетень № 2(5) – Тернопіль, 2003. – С. 4-8.*

За результатами розгляду заяви ухвалюється рішення про внесення бібліотеки до Реєстру неприбуткових організацій (установ).

У разі включення бібліотеки до бази Реєстру їй за її ідентифікаційним номером присвоюється ознака неприбуткової організації.

Порядок визначення структури ознаки неприбуткових установ (організацій) затверджено наказом ДПА України від 03.07.00 за № 355, зареєстрованим у Мін'юсті України 27.07.00 за № 451/4672 (зі змінами, внесеними наказами ДПА України від 07.02.02 за № 59 та від 29.04.02 за № 203).

Так, визначаючи структуру ознаки неприбуткових організацій (установ) для бібліотек, створених органами державної влади України (0002), що утримуються за рахунок коштів відповідних бюджетів, потрібно керуватися Конституцією України, Законом України «Про оподаткування прибутку підприємств», Указом Президента України від 12.03.96 «Про загальне положення про міністерство, інший центральний орган державної виконавчої влади», Указом Президента України від 15.12.99 за № 1573 «Про зміни у структурі центральних органів виконавчої влади», Постановою Кабінету Міністрів України від 08.04.92 за № 182 «Про державні комітети та інші підвідомчі Кабінету Міністрів України органи державної виконавчої влади» та іншими нормативно-правовими актами.

Визначаючи структуру ознаки неприбуткових

Єрошенко Т. Електронна бібліотека в українському фонді НАН України: проблеми створення та використання// Бібліотечний вісник. – 2000. – № 1. – С. 11-13.

Земсков А.И. Электронные библиотеки как элемент информационного общества// Научные и технические библиотеки. – 2002. – № 6. – С. 5-15.

Костенко Л. Онлайнві ресурси бібліотеки: створення, використання// Бібліотечний вісник. – 2003. – № 1. – С. 13-17.

Литвин С. У світове співтовариство – через електронну інтеграцію// Урядовий кур'єр. – 2002. – 5 жовт. – С. 9.

Павлуша І. Електронні бібліотеки: системний підхід до формування фондів// Бібліотечний вісник. – 2000. – № 2. – С. 16-19.

Солов'яненко Д. Концепція онлайнного бібліотечного сервісу// Бібліотечний вісник. – 2003. – № 1. – С. 18-19.

Шейко В. Електронні бібліотеки в Україні: перспективи розвитку// Бібліотечний вісник. – 2001. – № 5. – С. 31-34.

Філюк С.Т., провідний методист НМВ.

1 січня – 100 років від дня народження Адамцевича Євгена Олександровича (1.01.1904-19.11.1972), кобзаря.

– 60 років від дня народження Крупи Левка Миколайовича (1.01.1944-28.12.2000), поета, драматурга, громадського діяча

10 січня – 110 років від дня народження Музики Ярослави Львівни (10.01.1894-24.11.1973), української художниці

22 січня – 85 років з Дня соборності України (22 січня 1919 р.)

28 січня – 85 років від дня народження Корнієнка Олексі Зосимовича (28.01.1919-13.02.2003), драматурга, театрознавця, заслуженого працівника культури УРСР

1 лютого – 180 років від дня народження Гальки Гната

Д. Чижевський...

Книжкова вітрина Великої одеської бібліотеки <http://www.book.od.ua/shop.shtml>, тут Ви знайдете ілюстрований каталог книг різної тематики (психологія, бізнес, лінгвістика, комп'ютери), які можна замовити. Також є електронна бібліотека: пошук за автором, за ключовими словами, за тематикою.

Електронна бібліотека Центру комп'ютерного навчання SE Micom http://www.semi.com.ua/main_lib.php, містить підручники та посібники з HTML, C, Visual C, Visual Basic, програмування, web дизайну, дизайну, PHP, Flash, Java, Open GL, Direct X, SQL, COM/ COM +, Photo Shop, інформатика, навчальні курси та програми.

Bookashka.com – вся література Інтернету: <http://bookashka.com> – на сайті знаходиться більше 100 тисяч електронних і друкованих видань. Чіткий і зручний каталог.

Кошик казок: <http://www.lukoshko.net>. Народні казки – російські, українські, білоруські, народів півночі та сходу, письменники-казкарі, вірші для дітей, книжки про дітей, дітям про звірят.

Література:

Волосевич І. Електронні бібліотеки – знехтувані перспективи// Книжковий огляд. – 2003. – № 1-2. – С. 34-38.

Вуль В. Кому и зачем это нужно? : Электронная библиотека и ее содержимое// Библиотечное дело. – 2003. – № 2. – С. 23-26.

Добко Т. Семінар-практикум “Організація довідково-бібліографічного обслуговування електронними інформаційними ресурсами”// Вісник Книжкової палати. – 2002. – № 1. – С. 42-44.

Електронні інформаційні ресурси бібліотек України: За результатами дослідження// Бібліотечна планета. – 2002. – № 2. – С. 20-21.

організацій (установ) для бібліотек, створених органами місцевого самоврядування (0004), що утримуються за рахунок коштів відповідних бюджетів, потрібно керуватися Конституцією України, законами України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про оподаткування прибутку підприємств», іншими нормативно-правовими актами.

У разі виникнення змін (доповнень) у даних бібліотеки, визначених реєстраційною заявою, ця бібліотека зобов'язана в 10-денний термін після їх виникнення подати до податкового органу за місцезнаходженням документи із зазначеними змінами (доповненнями) та додаткову реєстраційну заяву з позначкою «зміни» або «доповнення». Ідентифікаційний номер бібліотеки як юридичної особи в такому випадку не змінюється. Якщо бібліотеку, відповідно до чинного законодавства, не може бути віднесено до неприбуткової установи (організації) та звільнено у встановленому порядку від оподаткування отриманих доходів вона як юридична особа має стати на загальний податковий облік в органі державної податкової служби за своїм місцезнаходженням.

Особливості в оподаткуванні та звітності бібліотек

Порядок оподаткування бібліотек, які відповідно до чинного законодавства є неприбутковими установами, регулюється п. 7.11 ст. 7 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств».

Передусім розглянемо перелік доходів бібліотек, створених органами державної влади України та місцевого самоврядування, які відповідно до пп. 7.11.2 п. 7.11 ст. 7 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» звільняються від оподаткування. До них належать доходи, отримані у вигляді:

коштів або майна, які надходять безоплатно або у вигляді безповоротної фінансової допомоги чи добровільних пожертвувань;

пасивних доходів;

коштів або майна, які надходять до таких неприбуткових організацій як компенсація вартості

отриманих державних послуг.

Під безповоротною фінансовою допомогою слід мати на

увазі суму коштів, передану бібліотеці згідно з договорами дарування, іншими подібними договорами, які не передбачають відповідної компенсації чи повернення таких коштів, або без укладення таких угод (договорів).

Безоплатне надання майна також не передбачає грошової або іншої компенсації вартості таких матеріальних цінностей.

Слід зазначити, що підприємства та організації – платники податку на прибуток (незалежно від форм власності), які здійснюють пожертвування бібліотекам, віднесеним згідно з п. 7.11 ст. 7 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» до неприбуткових організацій, мають право зараховувати до складу валових витрат суми коштів або вартість майна, добровільно перерахованих (переданих) таким бібліотекам, але не більше ніж 4% оподатковуваного прибутку попереднього звітного періоду, за винятком відрахувань, установлених п. 5.8 ст. 5 цього Закону.

Підприємства, які передали майно, кошти та інші матеріальні цінності до бібліотеки, що є неприбутковою організацією, одержують звіт про використання зазначених майна, коштів та цінностей. Якщо вони передані за цільовим призначенням, то звіт про їхнє використання подається такому підприємству бібліотекою в обов'язковому порядку.

Під пасивними доходами слід мати на увазі доходи, отримані у вигляді процентів, дивідендів, страхових виплат, а також роялті.

У переліку доходів, звільнених від оподаткування, особливе місце займають доходи, отримані зазначеними вище бібліотеками у вигляді коштів або майна, що надходять до них як компенсація вартості отриманих державних послуг.

Державні послуги – будь-які платні послуги, обов'язковість одержання яких встановлюється законодавством і які надаються фізичним або юридичним особам органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та створеними ними установами й організаціями, що утримуються за рахунок коштів відповідних бюджетів.

Перелік платних послуг, які можуть надавати зазначені заклади, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

відзначити наявність електронних версій книг: «Ментальність орди» Євгена Гуцала, «Гетьмани України і кошові отамани Запорізької Січі» Олени Апанович та вибраної есеїстики Оксани Забужко «Хроніки Фортінбраса».

Бібліотека української літератури <http://ukrplib.com.ua> – містить літературні твори, а також велику колекцію біографій українських письменників та поетів, рефератів та творів.

Сучасна українська література <http://www.ukrlit.kma.mk.ua> – представлено твори сучасних українських письменників, поетів, думки критиків та літературознавчі статті. Проект орієнтований насамперед на читача української літератури та літературної критики, написаної починаючи з 70-х років ХХ століття й до нашого часу, як в Україні, так і за її межами.

Електронна бібліотека України <http://www.lib.com.ua> українські реферати, астрологія, детективи, фантастика, енциклопедії та довідники, вірші, народна творчість, медицина та комп'ютерна література, документація, релігія, філософія, форуми, новини...

Історична бібліотека сайту «Україна-Русь» <http://www.ukrayinarus.cjb.net> пропонує сучасні наукові аналізи ключових моментів української історії, дослідження у галузі історії, етногенетики, антропології. Особливу увагу приділено історії формування українського народу, етнічним процесам у Київській Русі, культурно-історичному місцю України в історії Європи, зовнішній і внутрішній політиці Б. Хмельницького, діяльності ОУН-УПА, історії Галицько-Волинського князівства, новій історії України.

Бібліотека Олександра Чуднова <http://chudnov.sas.org.ua>, містить тексти з історії, філософії, права, економіки, книгознавства, краєзнавства, мистецтвознавства, політології, поетичні та прозаїчні здобутки російською, українською, німецькою, англійською і французькою мовами. Серед авторів: Є. Маланюк, В. Винниченко, Л. Троцький, П. Флоренський,

Науковій бібліотеці Львівського державного університету ім. І. Франка за адресою <http://www.franco.lviv.ua/ifranco/franco.html>, – представлені поезії, поеми та довідковий том до зібрання творів у 50-ти томах.

За адресою <http://www.ji-magazine.lviv.ua> знаходиться бібліотека модерної літератури. В часописі «Ї» – наймогутніший і найповажніший україномовний інтелектуальний ресурс Мережі. Містить регулярні випуски журналу, присвячені сучасним та історичним тенденціям.

Великою несподіванкою виявилась недавня поява московського україномовного ресурсу у бібліотеці Мошкова <http://www.lib.ru/SU/UKRAINA/>. Довгий час ця збірка містила лише роман Оксани Забужко «Польові дослідження з українського сексу», який був свого часу бестселером. Але зараз уже представлено авторський каталог творів української письменницької еліти – від класиків до фантастів, збірки поезій та прози українських авторів.

Ініціатива літературознавця, професора Торонтського університету Максима Гарнавського – Електронна бібліотека української літератури (ЕБУЛ) www.utoronto.ca/ebul. В цьому ресурсі міститься велика кількість української класичної літератури. Бібліотеку відкрито 1 грудня 1999-го року появою першого твору – роману «Чесність з собою» Володимира Винниченка. Представлено багато творів Івана Нечуя-Левицького, «Щоденник» Тараса Шевченка та інші твори класиків.

За адресою <http://www.geocities.com/ukrexlibris> потрапляємо на «EXLIBRIS» – бібліотеку історичної літератури великого ресурсу «Українська спілка». Там є книги «Велика історія України», «Історія українського війська», праці Володимира Антоновича, Михайла Антоновича, Дмитра Донцова, Андріана Кашенка, а також Юрія Киричука, Василя Вериги, Петра Мірчука, Василя Сірського (про національно-визвольний рух у ХХ ст.). З-поміж інших творів варто

Слід нагадати, що головні бібліотечні послуги згідно із ст. 21 та 22 Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» **користувачі бібліотек мають право отримувати безоплатно.**

До таких послуг віднесено:

– користування інформацією про склад бібліотечних фондів через довідково-пошуковий апарат (крім комерційних баз даних);

– отримання консультаційної допомоги в пошуку та виборі джерел інформації;

– отримання у тимчасове користування документів із фондів бібліотеки, крім документів, придбаних за кошти, одержані від господарської діяльності бібліотеки.

Перелік платних послуг, які можуть надаватися закладами культури й мистецтва, заснованими на державній та комунальній формі власності, затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 05.06.97 за № 534. Зміст додаткових бібліотечних послуг визначено у пп. 16 п. 1 зазначеного переліку.

Розглянемо детальніше перелік **додаткових платних** бібліотечних послуг, які можуть надавати бібліотеки, засновані на державній та комунальній формі власності. До них належать:

– позачергове користування літературою підвищеного попиту під заставу, нічний абонемент, продовження терміну користування документами, резервування документів;

– організація читальних комерційних залів букіністичної літератури та рідкісних видань;

– користування каталогами та журналами мод;

– складання бібліографічних списків для курсових, дипломних і наукових робіт, каталогів особистих бібліотек та бібліотек підприємств, установ і організацій;

– інформаційно-бібліотечне обслуговування підприємств, установ і організацій;

– підготовка фактографічних, аналітичних довідок;

– продаж організаціям та громадянам невикористаної літератури з резервних і обмінних фондів бібліотек;

– користування міжбібліотечним абонементом

(пересилання документів), дистанційний інтерактивний доступ до машинозчитувальних баз даних;

– надання послуг в оформленні реєстраційних документів користувачів бібліотек.

Слід також зауважити, що доходи, отримані від надання платних бібліотечних послуг, звільняються від оподаткування в порядку, передбаченому чинним законодавством, якщо бібліотеки надають основні бібліотечні послуги на безкоштовній основі. Це визначено ст. 29 Закону України «Про бібліотеки та бібліотечну справу».

Доходи бібліотек, створених органами державної влади України та органами місцевого самоврядування, які утримуються за рахунок коштів відповідних бюджетів, зараховуються до складу кошторисів (на спеціальний рахунок) на утримання таких бібліотек – неприбуткових організацій і використовуються винятково на фінансування видатків такого кошторису в тому числі фінансування господарської діяльності згідно з їх статутами), розрахованого та затвердженого у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Нагадаємо, що порядок складання, розгляду, затвердження та основні вимоги щодо виконання кошторисів бюджетних установ затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.02 за № 228 (зі змінами та доповненнями, внесеними Постановою Кабінету Міністрів України від 11.04.02 за № 489).

У разі коли за наслідками звітного (податкового) року доходи кошторису на утримання зазначених бібліотек перевищують суму визначених кошторисом витрат, сума перевищення враховується у складі кошторису наступного року. У такому випадку із суми перевищення доходів над витратами зазначених бібліотек податок на прибуток, передбачений у п. 10.1 ст. 10 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» не сплачується.

За результатами кожного податкового періоду (кварталу, року) бібліотека, яку згідно з чинним законодавством внесено до Реєстру неприбуткових організацій (установ), складає звіт про використання коштів неприбуткових організацій та

Представлені також українські думи, казки, легенди, антична та давньоіндійська література. На сайті можуть публікуватися поети-початківці.

Бібліотека Верховної Ради України: <http://www.rada.kiev.ua/LIBRARU/index.htm>, – представлено ряд каталогів бібліотеки, перелік нових надходжень та вибрані електронні тексти.

Експерт-Юрист: <http://www.expertsoft.com.ua/laws>, – комп'ютерна правова бібліотека. Тут є повне законодавство України, термінологічний словник економіко-фінансових термінів, шаблони типових форм і документів, аналітичні консультації, судові прецеденти.

Вже класичною для української частки Інтернету стала бібліотека української поезії «Поетика» <http://www.rada.kiev.ua/LIBRARU/index.htm> – проект Романа Косаренка та Юрія Мачухи під гаслом “Українцям Всесвіту – невмирущі поетичні скарби нашої мови”. Вона має великий авторський каталог. Збірка охоплює поезії від класичного періоду XVII-XIX ст. до сучасної поезії. Містить переклади зарубіжних класиків, народні та сучасні пісні.

Бібліотека «Нова Доба» <http://www.newlib.8k.com/> спеціалізується в основному на фантастиці та детективах, хоча тут можна зустріти й твори, присвячені історії.

Величезний ресурс «Чарівний жираф» – хоч і названий електронною бібліотекою української фантастики <http://tech77.hypermart.net/>, але містить і переклади іноземних авторів, серед яких багато місця займають Ернест Хемінгуей, Квінт Гораций Флакк, Альбер Камю, Агата Крісті, Франсуаза Саган, Жан Поль Сартр, Роберт Шеклі, Уільям Фолкнер, також кілька описів Володимира Антоновича про українських гетьманів. Тут можна віднайти знамениту концептуальну працю видатного українського геополітика Юрія Липи «Призначення України».

Найповніша збірка творів Івана Франка представлена у

Інтернет – крок у майбутнє

реєстрації інформації НАН України: [http:// www.ipri.kiev.ua](http://www.ipri.kiev.ua); Одеським державним політехнічним університетом: www.ospu.odessa.ua; Харківським державним технічним університетом радіоелектроніки: www.kture.kharkov.ua.

Онлайнові ресурси* Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського включають три основні компоненти:

- електронний каталог, який відбиває український обов'язковий примірник документів, отриману бібліотекою іноземну літературу, а також

*Online – активний, оперативний.

бібліографічні картотеки, що розкривають світовий документальний потік. Каталог бібліотеки у перспективі має трансформуватися в інтегрований бібліографічний ресурс провідних вітчизняних книгозбірень;

- загальнодержавну реферативну базу даних, яка складається з вітчизняних наукових публікацій (монографії, енциклопедії, довідники, словники, періодичні видання, збірники наукових праць, матеріали конференцій, автореферати дисертацій тощо);
- фонд електронних документів (надані авторами комп'ютерні версії книг, отримані з ВАК України, автореферати дисертацій, передані редакціями журналів, статті з періодичних видань, загальнодоступні публікації з бібліотечної справи та інформаційної діяльності, твори класиків української літератури, електронні копії раритетів).

Почнемо з класичних і найбільш наповнених текстами бібліотек, адже в Мережі в першу чергу цінується змістовність ресурсу.

Однією з найповніших електронних бібліотек є «Просвіта»: [http:// www.internetri.net/lib](http://www.internetri.net/lib). Вона має авторський і тематичний каталоги, які включають в себе, крім творів, розміщених власне в бібліотеці, перелік посилань на інші сайти, що містять літературні чи історичні тексти.

установ. Форму й порядок складання такого звіту затверджено наказом ДПА України від 11.07.97 за № 233 (за новою редакцією цей порядок затверджено наказом ДПА України від 29.04.02 за № 203, зареєстрованим у Мін'юсті України 21.05.02 за № 443/6731).

Звіт складається за встановленою формою (додаток до Порядку складання звіту) і подається до державної податкової інспекції за місцезнаходженням бібліотеки в терміни, визначені Законом України від 21.12.00 за № 2181-III «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» для подання податкових декларацій. Так, відповідно до п. «б» пп. 4.1.4 п. 4.1 ст. 4 зазначеного Закону звіт про використання коштів неприбуткових організацій та установ подається до податкового органу протягом 40 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу.

Слід також врахувати, що не пізніше ніж за 10 днів до закінчення терміну подання звіту його можна надіслати до податкового органу поштою з повідомленням про вручення. Порядок оформлення зазначених поштових відправлень встановлено постановою Кабінету Міністрів України від 28.07.97 за № 799 «Про затвердження Порядку оформлення поштових відправлень із вкладеннями матеріалів звітності, розрахункових документів і декларацій».

У разі якщо бібліотеку згідно з чинним законодавством не віднесено до неприбуткових організацій і установ (не внесено спочатку до відповідного Реєстру або вилучено з нього в разі порушення Закону та/або інших нормативно-правових актів про неприбуткові організації), вона має сплачувати податок на прибуток на загальних підставах у порядку, встановленому Законом України «Про оподаткування прибутку підприємств» та подавати у встановлені терміни до органу державної податкової служби за своїм місцезнаходженням податкові декларації.

Податок на додану вартість

Згідно з пп. 5.1.23 п. 5.1 ст. 5 Закону України від 03.04.97 за № 168/97-ВР «Про податок на додану вартість» (зі змінами

та доповненнями) звільнено від оподаткування операції з надання бібліотеками, що є у державній і комунальній власності, платних послуг фізичним та юридичним особам. Ця пільга набула чинності з дня опублікування Закону України від 16.03.00 за № 1561-III «Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» (газета «Урядовий кур'єр» від 24.05.00). **Таким чином, платні послуги, які надаються фізичним та юридичним особам бібліотеками, заснованими на державній та комунальній формі власності з 24 травня 2000 року звільнено від обкладання податком на додану вартість.** Нагадаємо, що перелік платних послуг, які можуть надаватися зазначеними бібліотеками, затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 05.06.97 за № 534.

Операції з надання платних послуг фізичним та юридичним особам бібліотеками інших, ніж державної та комунальної форм власності, підлягають обкладанню податком на додану вартість у встановленому порядку за ставкою 20%. У цьому випадку слід також врахувати законодавчі вимоги щодо платників ПДВ, які визначено ст. 2 та ст. 9 Закону України «Про податок на додану вартість».

Плата за землю та податок з власників транспортних засобів

Відповідно до ст. 206 Земельного кодексу України використання землі в Україні є платним. Згідно зі ст. 2 Закону України «Про плату за землю» (за редакцією Закону України від 19.09.96 за № 378/96-ВР зі змінами та доповненнями) плата за землю справляється у вигляді земельного податку або орендної плати. Власники землі та землекористувачі, крім орендарів, сплачують земельний податок. За земельні ділянки, надані в оренду, справляється орендна плата.

Відповідно до частини четвертої ст. 12 вищезазначеного Закону **від сплати земельного податку звільнено вітчизняні заклади культури, науки, освіти.** Враховуючи, що законодавством України бібліотеку визначено як інформаційний, культурний та освітній заклад, на неї поширюється пільга щодо сплати земельного податку. Але це стосується тільки вітчизняних бібліотек (незалежно від форм

Шевченківською премією дуже небагато людей. Це парадокс чи закономірність?

В'ячеслав Медвідь пише: «Я з цього приводу кажу, що таким чином частково здійснив свій намір написати роман, який не обов'язково читати. Принаймні, як сюжетну річ».

Книга В'ячеслава Медвідя вийшла в «Українській бібліотечній серії» і представлена в усіх бібліотеках області.

Герман Л.М., провідний бібліотекар відділу абонементу

Електронні бібліотеки

Огляд web-сторінок

Якісні зміни в галузі розвитку сучасних інформаційних технологій і засобів передачі даних привели до необхідності пошуку нових підходів щодо розв'язання проблем створення сховищ інформаційних ресурсів, їх організації, методів і засобів доступу до них в узагальненому вигляді. Такі підходи сьогодні трактуються як побудова електронних бібліотек.

- **Електронна бібліотека** – інформаційна система, що дозволяє надійно зберігати й ефективно використовувати різноманітні колекції електронних документів (текстових, образотворчих, звукових, відео й інших), локалізованих у самій системі, а також доступних їй через телекомунікаційні мережі зв'язку.

Нині в Україні існує багато суто бібліографічних баз даних, наповнених бібліографічними записами, які майже не супроводжуються анотаціями чи рефератами. Тому створення електронних бібліотек з повнотекстовою інформацією вирішує проблему поєднання існуючої бібліографічної інформації в електронних базах даних з повними текстами.

Створення електронних бібліотек було започатковано провідними бібліотеками та інформаційними установами

представлений членом комітету Миколою Жулинським.

Обидві книги видані львівською «Кальварією».

Василь Герасим'юк: «Одне знаю напевно: справжня творчість завжди існує в одному примірнику».

Він автор книжок «Смереки» (1982), «Потоки» (1986), «Космацький узір» (1989), «Діти трепети» (1991), «Поет у повітрі» (2002).

«Поет у повітрі» – це яскраве явище нашої літератури, а також насолода для тих, хто поцінує справжню поезію.

Під час її читання не полишає враження, що йдеться не так про повітря, як про щось інше. Книжку присвячено не стихіям, однак акцентовано її саме на стихії повітря, але об'єктом його є поет.

Збірка починається віршем «Поет у повітрі». У середині книжки маємо текст із такою ж назвою, віршем з цією назвою збірка закінчується.

В'ячеслав Медвідь: «Для мене незвично писати простими реченнями».

Переважає більшість представників житомирської прозової школи української літератури живуть і творять у Києві.

Серед них – видатний сучасний письменник В'ячеслав Медвідь, який народився у старовинному містечку Кодня.

Він автор таких творів: «Таємне сватання», «Збирачі каміння», «Льох» і, нарешті – «Кров по соломі» (1994-1998рр.). Назвою роману стала метафора, яка лягла в основу роману, коли автор побував на північній Житомирщині, ураженій радіацією. «Кров по соломі» є романом настільки ж полемічним, настільки й світоглядно визначеним щодо вагомих і найсуттєвіших проявів національної духовності.

Література неминує мусить повернутися до епічності, та не як до жанру, а способу мислення. Епосне мислення виносить письменника за межі побуту, змушуючи спілкуватися не лише з живими, а також з мертвими і ненародженими земляками.

Автора роману «Кров по соломі» вітали з

власності). Якщо бібліотека, яка користується пільгами щодо земельного податку, здає у тимчасове користування (оренду) земельні ділянки, окремі будівлі або їх частини, податок за земельні ділянки, зайняті цими будівлями (їх частинами), переданими в тимчасове користування, сплачується у встановлених розмірах на загальних підставах. Що стосується податку з власників транспортних засобів, **то пільг для бібліотек як інформаційних, культурних та освітніх закладів стосовно його сплати чинним законодавством не передбачено.**

Відповідно до Закону України «Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин та механізмів» (за редакцією Закону України від 18.02.97 за № 75/97-ВР зі змінами та доповненнями) платниками цього податку є підприємства, установи та організації – юридичні особи, які мають зареєстровані в Україні згідно з чинним законодавством власні транспортні засоби, що є об'єктами оподаткування.

Бухгалтерський облік та фінансова звітність бібліотек

Закон України від 16.07.99 за № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» поширюється на всіх юридичних осіб, створених згідно з чинним законодавством України, незалежно від їх організаційно-правових форм та форм власності. Це визначено п. 1 ст. 2 цього Закону. Отже, бібліотеки всіх форм власності, у тому числі засновані на державній та комунальній власності, зобов'язані вести бухгалтерський облік і подавати фінансову звітність.

Відповідно до п. 2 Порядку подання фінансової звітності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.00 за № 419, фінансова звітність подається органам, до сфери управління яких належать підприємства, установи та організації, трудовим колективам на їхню вимогу, власникам (засновникам) відповідно до установчих документів, а також згідно із законодавством – іншим органам та користувачам, зокрема:

- органам державної статистики;

- органам Державного казначейства (щодо використання бюджетних асигнувань, одержаних з Державного бюджету);
- фінансовим відділам райдержадміністрацій, міськвиконкомів та фінансовим управлінням обласних, Київської та Севастопольської держадміністрацій (щодо використання асигнувань, одержаних з місцевих бюджетів).

Квартальна фінансова звітність подається не пізніше 25 числа місяця, наступного за звітним кварталом, а річна – не пізніше 20 лютого наступного за звітним року.

Соціальні гарантії та оподаткування доходів працівників бібліотек

Соціальні гарантії працівників бібліотек визначено ст. 30 Закону України «Про бібліотеки та бібліотечну справу».

На працівників бібліотек, незалежно від форм власності та статусу бібліотеки, поширюються гарантії, встановлені законодавством про працю, соціальне страхування, пенсійне забезпечення.

У межах затвердженого фонду оплати праці співробітникам бібліотек можуть встановлюватися надбавки та доплати.

Працівники бібліотек мають також право на доплату за вислугу років у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Бібліотеки (незалежно від форм власності) вносять до Фонду державного соціального страхування та Пенсійного фонду України відрахування в порядку й розмірах, установлених Законом України від 26.06.97 за № 400/97-ВР «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» (зі змінами та доповненнями) та Законом України від 11.01.01 за № 2213-III «Про розмір внесків на деякі види загальнообов'язкового державного соціального страхування».

Оподаткування одержуваних від роботи у бібліотеках доходів громадян здійснюється за ставками, встановленими ст. 7 Декрету Кабінету Міністрів України від 26.12.92 за № 13-92 «Про прибутковий податок з громадян» (зі змінами та доповненнями).

Особливостей щодо оподаткування доходів працівників

бібліотек чинним законодавством не передбачено. Обчислення прибуткового податку та надання пільг окремим громадянам, які працюють у бібліотеках, здійснюється на загальних підставах відповідно до норм зазначеного Декрету.

При використанні матеріалів рекомендуємо сайт газети «Податковий, банківський, митний КОНСУЛЬТАНТ», 2001-2002 роки.

Письменники – лауреати Шевченківської премії 2003р.

За останні 5-7 років неодноразово приймалися положення для підвищення ролі та престижу Шевченківської премії. Адже це – національна премія, а на сьогодні вже є 525 лауреатів.

Від 1996 року висувуються лише нові оригінальні твори, які в суспільстві мають певний резонанс. Нагороди почали отримувати молоді талановиті митці.

Премія, поза сумнівом, сприяє розвиткові інтересу до літератури – і не лише власне винагородою, а й численними презентаційними культурологічними заходами.

На виконання програми надання підтримки діяльності комітету премії було створено громадське об'єднання «Шевченківський фонд – XXI століття».

А з минулого року започатковано серію видань «Бібліотека Шевченківського комітету», в якій видаватимуться праці лауреатів премії.

Нагадаємо, що 9 березня 1962 року першими лауреатами Шевченківської премії були Олесь Гончар, Павло Тичина і Платон Майборода.

Цього року лауреатами національної премії України ім. Т. Шевченка стали поет Василь Герасим'юк – за книгу «Поет у повітрі», представлений Асоціацією українських